

Sygn. akt II AKa 97/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA - Maria Mrozik-Sztykiel

Sędziowie SA - Ewa Jethon (spr.)

SO (del.) - Grzegorz Miśkiewicz

Protokolant st. sekr. sąd. Katarzyna Rucińska

przy udziale Prokuratora Leszka Woźniaka i oskarżycielki posiłkowej E. W.

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2017 r.

sprawy:

R. N. urodz. (...) w Ł., syna G. i T. z domu N.,

Oskarżonego z art.148§1 k.k. w zw. z art. 64§2 k.k. i art. 178 a §1 k.k. w zw. z art.178 a §4 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego i prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 30 grudnia 2016 r. sygn. akt VIII K184/16

I. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego R. N. w ten sposób, że:

- 1. uchyla orzeczenie o karze łącznej pozbawienia wolności wobec oskarżonego w punkcie 11 oraz orzeczenie w punkcie 13;*
- 2. ustala, że czyn przypisany w punkcie 1 wyroku oskarżony popełnił w zamiarze ewentualnym i za tak opisaną zbrodnię na podstawie art. 148§1 k.k. w zw. z art.64§2 k.k. skazuje go na karę 14 lat pozbawienia wolności;*
- 3. obniża kary pozbawienia wolności orzeczone za każdy z czynów z art. 178 a §1 k.k. w zw. z art. 178 a § 4 k.k., orzeczone w punktach 2, 5 i 8 zaskarżonego wyroku i w ich miejsce wymierza kary po 2 (dwa) lata pozbawienia wolności;*

II. w pozostałej części utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

III. na podstawie art. 85 k.k., art.85 a k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierza oskarżonemu R. N. karę łączną 15 (piętnastu) lat pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 62 k.k. ustala, że kara łączna pozbawienia wolności orzeczona wobec R. N. będzie wykonywana w systemie terapeutycznym;

V. *na podstawie art. 63§1 k.k. na poczet orzeczonej wobec oskarżonego R. N. kary łącznej pozbawienia wolności zalicza okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 16 grudnia 2015 r. do dnia 18 marca 2016 r. oraz od dnia 13 grudnia 2016 r. do dnia 29 maja 2017 r.;*

VI. *zasądza od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnego W. O. - Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych, w tym 23% VAT z tytułu wynagrodzenia za obronę z urzędu wykonywaną przez Sędem Apelacyjnym;*

VII. *zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie w sprawie, obciążając wydatkami Skarb Państwa.*

UZASADNIENIE

R. N. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 05 grudnia 2015 r. w mieszkaniu położonym przy ul. (...) w W., działając z zamiarem bezpośrednim, pozbawił życia J. S. (1) w ten sposób, że co najmniej dwukrotnie zadał mu ciosy szklaną butelką w głowę po stronie lewej powodując u niego obrażenia czaszkowo-mózgowe, wieloodłamowe złamanie kości sklepienia i podstawy czaski po stronie lewej, złamanie kości twarzoczaszki po stronie lewej, z następowym krwawieniem śródczaszkowym i słuczeniem mózgu, które to obrażenia skutkowały zgonem J. S. (1) bezpośrednio na miejscu zdarzenia, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym w warunkach określonych w art. 64 § 1 kk w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 1 roku kary pozbawienia wolności z wyroku orzeczonego przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Ż. w W. z dnia 27 września 2012 r. sygn. akt IV K 567/12 za przestępstwo z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności,

tj. o czyn z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.

II. w dniu 05 grudnia 2015 r. na ul. (...) na wysokości nr(...) w W. umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym określone w art. 45 ust. 1 Ustawy z dnia 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym w ten sposób, że będąc w stanie nietrzeźwości: wynik I badania - 0,42 mg/l, wynik II badania - 0,23 mg/l, wynik III badania - 0,19 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki S. (...) o nr rej. (...) będąc uprzednio prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości,

tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 178a § 4 k.k.

III. w dniu 03 grudnia 2015 r. na Al. (...) w W. umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym określone w art. 45 ust. 1 Ustawy z dnia 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym w ten sposób, że będąc w stanie nietrzeźwości: wynik I badania - 0,61 mg/l, wynik II badania - 0,55 mg/l, wynik III badania - 0,35 mg/l, wynik IV badania - 0,37 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki S. (...) o nr rej. (...) będąc uprzednio prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości,

tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 178a § 4 k.k.

IV. w dniu 14 listopada 2015 r. na ul. (...) w W. umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym określone w art. 45 ust. 1 Ustawy z dnia 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym w ten sposób, że będąc w stanie nietrzeźwości: wynik I badania - 0,50 mg/l, wynik II badania - 0,47 mg/l, wynik III badania - 0,30 mg/l, wynik IV badania - 0,31 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki S. (...) o nr rej. (...) będąc uprzednio prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości,

tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 178a § 4 k.k.

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 30 grudnia 2016 r. w sprawie o sygn. akt VIII K184/16:

1. R. N. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt. I aktu oskarżenia czynu, czym wyczerpał znamiona art. 148 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk, przy czym ustalił, że R. N. zadał pokrzywdzonemu nie mniej niż trzy ciosy szklaną butelką w głowę, i za to, na powyższej podstawie skazał go na karę 15 (piętnastu) lat pozbawienia wolności;
2. R. N. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt. II aktu oskarżenia czynu, czym wyczerpał znamiona art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 178a § 4 k.k. i za to na powyższej podstawie skazał go na karę 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności;
3. na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec R. N. za czyn zarzucany mu w pkt. II aktu oskarżenia środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych;
4. na podstawie art. 43a § 2 kk orzekł wobec R. N. za czyn zarzucany mu w pkt. II aktu oskarżenia środek karny w postaci świadczenia pieniężnego w wysokości 10.000 (dziesięciu tysięcy) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;
5. R. N. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt. III aktu oskarżenia czynu, czym wyczerpał znamiona art. 178a § 1 kk w zw. z art. 178a § 4 kk i za to na powyższej podstawie skazał go na karę 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności;
6. na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec R. N. za czyn zarzucany mu w pkt. III aktu oskarżenia środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych;
7. na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł wobec R. N. za czyn zarzucany mu w pkt. III aktu oskarżenia środek karny w postaci świadczenia pieniężnego w wysokości 10.000 (dziesięciu tysięcy) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;
8. R. N. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt. IV aktu oskarżenia czynu, czym wyczerpał znamiona art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 178a § 4 k.k. i za to na powyższej podstawie skazał go na karę 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności;
9. na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec R. N. za czyn zarzucany mu w pkt. IV aktu oskarżenia środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych;
10. na podstawie art. 43a § 2 kk orzekł wobec R. N. za czyn zarzucany mu w pkt. IV aktu oskarżenia środek karny w postaci świadczenia pieniężnego w wysokości 10.000 (dziesięciu tysięcy) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;
11. na podstawie art. 85 § 1 i § 2 k.k., art. 85a k.k., art. 86 § 1 k.k. wymierzone oskarżonemu R. N. w punktach 1, 2, 5 i 8 kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył mu karę łączną 20 (dwudziestu) lat pozbawienia wolności;
12. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 85a k.k., art. 88 k.k. w zw. z art. 90 § 2 k.k. orzeczone wobec R. N. w punktach 3, 6 i 9 środki karne w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych połączył i wymierzył łączny środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych;
13. na podstawie art. 62 k.k. ustalił, że kara łączna 20 (dwudziestu) lat pozbawienia wolności orzeczonej wobec R. N. w pkt. 11 ma być wykonywana w systemie terapeutycznym;
14. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej w pkt. 11 wobec R. N. kary łącznej 20 (dwudziestu) lat pozbawienia wolności zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 16.12.2015 roku godz. 14:20 do dnia 18.03.2016 roku godz. 14:20 oraz od dnia 13.12.2016 roku godz. 14:20 do dnia 30.12.2016 roku godz. 14:20;
15. na podstawie art. 192a § 1 k.p.k. orzekł przepadek poprzez zniszczenie dowodów rzeczowych w postaci spodni dżinsowych koloru niebieskiego, swetra z zabrudzeniami, torby reklamowej z zawartością kurtki, szczegółowo opisanych w wykazie dowodów rzeczowych Drz (...) - (...) pod poz. 1-2 oraz 8 (tom VI, k. 1186-1187) oraz w postaci

opakowania po papierosach, opakowania foliowego, butelki, szczegółowo opisanych w wykazie dowodów rzeczowych Drz (...) - (...) pod poz. 9-11 (tom VI, k. 1190-1192);

16. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. nakazał zwrócić E. W. dowody rzeczowe w postaci pendrive'a, telefonu komórkowego N., portfela z zawartością, saszetki z zawartością, 2 kartek z zapiskami, szczegółowo opisanych w wykazie dowodów rzeczowych Drz (...) - (...) pod poz. 3-7 (tom VI, k. 1186-1187);

17. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. nakazał zwrócić R. N. dowody rzeczowe w postaci butów oraz swetra, szczegółowo opisane w wykazie dowodów rzeczowych Drz (...) - (...) pod poz. 12-13 (tom VI, k. 1190-1192);

18. na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnego W. O., Kancelaria Radcy Prawnego, ul. (...) (...), (...) - (...) W. wynagrodzenie w kwocie 1.360 (jeden tysiąc trzysta sześćdziesiąt) złotych powiększoną o należny podatek VAT tytułem kosztów obrony oskarżonego udzielonej z urzędu;

19. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił R. N. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego zaskarżając wyrok w całości oraz prokurator zaskarżając wyrok w zakresie kary.

Obrońca oskarżonego zaskarżył w/w wyrok w części I, dotyczącej czynu z art.148 § 1 k.k. zarzucając mu:

1. obrazę przepisów postępowania karnego, mającą istotny wpływ na rozstrzygnięcie, t.j:

a) art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. a także art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez dowolną, opartą jedynie o przypadkowo wybrane elementy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a także niezgodną ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, ocenę zebranych w sprawie dowodów w postaci wyjaśnień oskarżonego, zeznań świadków, opinii biegłych, które to dowody Sąd Okręgowy uznał za wiarygodne jedynie w zakresie pozwalającym na ustalenie, że oskarżony R. N. popełnił zarzuconą mu zbrodnię zabójstwa, podczas gdy w rzeczywistości prawidłowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie pozwala na ustalenie, że oskarżony działał z zamiarem pozbawienia życia J. S. (1), w szczególności poprzez pominięcie przy ocenie zachowania oskarżonego oczywistych wniosków płynących z treści sporządzonych opinii, a wskazujących na istnienie u oskarżonego zaburzeń emocjonalnych wpływających na podejmowanie przez niego nieadekwatnych reakcji, ujawnionych u oskarżonego zaburzeń stabilności emocjonalnej czy braku przewidywalności wynikających z typu osobowości,

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający istotny wpływ na jego treść poprzez przyjęcie, że oskarżony działał z zamiarem bezpośrednim pozbawienia życia J. S. (1), a tym samym wypełnił znamiona przestępstwa z art. 148 § 1 KK podczas gdy prawidłowe ustalenia powinny doprowadzić do wniosku, że u oskarżonego nigdy nie powstał zamiar pozbawienia życia J. S. (1), nawet nagły, a więc, że jego zachowanie wypełniło znamiona przestępstwa z art. 156 § 3 k.k.,

3. obrazę przepisów prawa materialnego w postaci art.148 § 1 k.k. poprzez uznanie R. N. za winnego pozbawienia życia J. S. (1), podczas gdy przypisanie zbrodni zabójstwa z art. 148 KK wymaga wykazania zamiaru zabójstwa to jest wykazania, że sprawca chciał śmierci swojej ofiary albo przewidując taką możliwość godził się na to.

W konkluzji wniósł o zmianę opisu i kwalifikacji prawnej czynu opisanego w pkt I wyroku (czyn z art.148 § 1 k.k.) i uznanie oskarżonego winnym przestępstwa z art. 156 § 3 k.k. i na tej podstawie wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności w ramach ustawowego zagrożenia za ten czyn, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Prokurator wyrokowi temu zarzucił:

- rażąco niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu R. N. kary za czyn z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. w wysokości 15 lat pozbawienia wolności, gdy okoliczności sprawy, uprzednia karalność sprawcy, wysoki stopień społecznej szkodliwości dokonanego przez niego czynu, a także wzgląd na cele zapobiegawcze, jakie kara ma osiągnąć wobec oskarżonego, jak również potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa przemawiają za wymierzeniem oskarżonemu kary surowszej.

Podnosząc powyższy zarzut wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez orzeczenie wobec R. N. za czyn z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. oraz jako kary łącznej kary dożywotniego pozbawienia wolności.

Na rozprawie prokurator wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja prokuratora okazała się bezzasadna, a obrońcy w zasadniczej jej części, co nie pozwoliło uwzględnić żadnego z ich zarzutów. Reformatoryjny charakter orzeczenia wynika jedynie z przyjęcia pewnych argumentów zawartych w uzasadnieniu tego środka odwoławczego.

Odnosząc się do apelacji obrońcy oskarżonego, na wstępie ocenić należy te z zarzutów, które dotyczą obrazy przepisów postępowania, z których skarżący wywodzi sprzeczną z nimi ocenę dowodów, a w konsekwencji błąd w ustaleniach faktycznych.

Bezzasadność zarzutu sformułowanego, jako naruszenie art. 4 k.p.k. wynika stąd, iż przepis ten statuując ogólną dyrektywę postępowania organów procesowych, wymaga wskazania konkretnych przepisów służących ich realizacji. Tymczasem naruszenia przepisów, które nasunęłyby takie wątpliwości, poza przepisami określającymi inne z zasad postępowania, nie wskazano, zaś Sąd odwoławczy ich nie stwierdził. Przeciwnie, zarówno przebieg rozprawy przed Sądem Okręgowym, jak i treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku wskazują, że Sąd nie uchybiając zasadzie obiektywizmu, dokonał ustaleń faktycznych w zakresie przypisanego czynu, przyjmując za podstawę orzeczenia, zgodnie z art. 410 k.p.k., całokształt okoliczności ujawnionych na rozprawie. Także w pełni uwzględnił okoliczności, które wyniknęły z opinii biegłych lekarzy psychiatrów i psychologa, którzy stwierdzili u oskarżonego organiczne zaburzenie osobowości, padaczkę i zespół zależności alkoholowej. Natomiast nie stwierdzili u oskarżonego żadnej choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego ani zespołu psychoorganicznego otępiennego. Z opinii tych wynikają także zaburzenia charakterologiczne u osoby z nieprawidłowo ukształtowaną osobowością. Przejawiają się one przede wszystkim niezrównoważeniem emocjonalnym, roszczeniowością, tendencją do agresywnych zachowań, skłonnością do prowokowania konfliktów oraz obniżonym krytycyzmem wobec swojego postępowania. Okoliczności te Sąd także uwzględnił, czemu dał wyraz w uzasadnieniu na stronie 12 uzasadnienia wyroku.

Jakkolwiek wskazane cechy osobowości oskarżonego nie wpłynęły w żaden sposób na ocenę jego poczytalności, która była w pełni zachowana, ani na ustalenie postaci winy, innej niż umyślna, to w połączeniu z okolicznościami przedmiotowymi czynu nie pozwalają na przyjęcie zamiaru bezpośredniego zabójstwa, nawet zamiaru nagłego (dolus directus repentinus) jak przyjął to Sąd I instancji. Sąd Okręgowy ustalając zamiar bezpośredni stwierdził, że sprawca chciał śmierci ofiary i realizując ten zamiar uderzył go kilkakrotnie butelką w głowę (str.16 uzasadnienia). Natomiast Sąd Okręgowy ustalił także, że R. N. nie przybył do pokrzywdzonego z zamiarem pozbawienia go życia. Dotychczasowe relacje tych dwóch mężczyzn nie wskazywały na istnienie jakiegokolwiek konfliktu, a wręcz były przyjazne. Oskarżony przyszedł do niego na jego prośbę a po drodze w sklepie nabył piwo. Oskarżony zadał pokrzywdzonemu ciosy w wyniku zaistniałej kłótni. Bardzo istotne przy tym jest, że zadał je przypadkowym przedmiotem – butelką z niedopitym winem, stojącą pod stolikiem nieopodal łóżka, na którym znajdował się J. S. (1). Wielość, bo co najmniej trzykrotne uderzenie ze znaczną siłą tym przedmiotem mierzone w głowę ofiary, powodujące liczne złamania kości czaszki, pozwala uznać, że sprawca musiał przewidywać i godzić się na skutek w postaci jej zgonu. Godzenie się oznacza, że sprawca wykazuje obojętność do uświadomionej sobie możliwości nastąpienia śmierci pokrzywdzonego. Akceptację tego skutku potwierdza analiza zachowań oskarżonego po dokonaniu czynu, które stanowią nie tylko zacierania śladów swojego zabójstwa, jak wyrzucenie butelki, którą go uderzył, puszki po piwie, na których mogły znajdować

się odciski jego palców, ale też klucza, po uprzednim zamknięciu nań drzwi. Wyjaśnił on w tym względzie, że uczynił tak, by nikt tam nie wchodził, żeby uznano, że J. S. (2) zmarł wskutek przepicia. Tak też należało traktować położenie na twarzy ofiary poduszki. Fakt ten, jak ustalił Sąd meriti, nie miał wpływu na mechanizm zgonu. Nadto nie został on ustalony jedynie na podstawie znalezienia poduszki obok ciała, lecz stanowi potwierdzenie uznanych, w tym zakresie, za wiarygodne wyjaśnień oskarżonego, który tłumaczył ten gest faktem, że przestraszył się, gdy zobaczył, że po zadaniu ciosów pokrzywdzonemu z uszu pociekła krew. Nie sposób zatem wywodzić z tych okoliczności wniosków o działaniu oskarżonego w zamiarze bezpośrednim, lecz akceptacji zaistniałego skutku, co odpowiada postaci zamiaru ewentualnego.

Natomiast nie można podzielić zarzutu obrońcy zmierzającego do tego, aby czyn ten zakwalifikować, jako występki z art.156§3 k.k. Przeczą temu niekwestionowane ustalenia dotyczące sposobu zadawania ciosów butelką w głowę ofiary ze znaczną siłą, taką która spowodowała obrażenia skutkujące zgonem. Odzwierciedla je i 2 strona uzasadnienia wyroku, na której Sąd wymienił 15 różnych skutków tego działania, których istotą było doznanie przez J. S. (1) obrażeń czaszkowo-mózgowych, z wieloodłamowym złamaniem kości sklepienia i podstawy czaszki po lewej stronie, złamania kości twarzoczaszki po stronie lewej z następowym krwawieniem śródczaszkowym podoponowym oraz do komór mózgu i stłuczeniem mózgu, z nieodwracalnym uszkodzeniem centralnego układu nerwowego skutkującym zgonem na miejscu zdarzenia. Na pełną akceptację zasługuje w tej mierze wywód Sądu I instancji zawarty na stronie 19-20 uzasadnienia wyroku zarówno w warstwie teoretycznej, jak i w odniesieniu do realiów tej sprawy, wykluczający możliwość oceny działania R. N., jako występku z art.156§3 k.k. Wynika zeń, że strona podmiotowa mająca postać winy kombinowanej – art. 9§3 k.k. wyklucza godzenie się sprawcy na następstwo czynu w postaci śmierci. Oskarżony natomiast, jak to ustalono, godził się na ten skutek.

Implikacją powyższych rozważań i ustaleń było więc przyjęcie przez Sąd Apelacyjny działania oskarżonego w zamiarze ewentualnym, w zakresie tego czynu, co skutkowało zmianą jego opisu.

W pozostałym zakresie ocena prawna tego czynu, jako zbrodni zabójstwa – art.148§1 k.k. popełnionej w warunkach recydywy specjalnej art.64§2 k.k., jest trafna. Niezasadny w kontekście takiego twierdzenia jest więc zarzut obraży prawa materialnego. Negując kwalifikację prawną czynu poprzez kwestionowanie także elementów strony podmiotowej, podstawą apelacji winno się czynić zarzuty dotyczące sfery oceny dowodów a przede wszystkim błąd w ustaleniach faktycznych.

Jego częściowe uwzględnienie i zmiana opisu czynu nie spowodowały jednak postulowanego skutku w postaci zmiany jego kwalifikacji prawnej.

W konsekwencji tej zmiany mającej wpływ na ocenę stopnia winy oskarżonego, obniżono wymiar orzeczonej kary pozbawienia wolności do 14 lat.

Wymierzając oskarżonemu karę Sąd Apelacyjny miał na względzie dyrektywy wymiaru kary, o których stanowi przepis art.53§1 k.k., w tym wskazane przez Sąd I instancji, jak bardzo wysoki stopień społecznej szkodliwości czynu i nieodwracalność jego skutku, stopień demoralizacji działającego w warunkach recydywy oskarżonego, ale także fakt przyznania się do popełnionego czynu i stan jego zdrowia psychicznego. W ocenie Sądu

cele o charakterze indywidualnym i generalnym spełni kara orzeczone w wymiarze 14 lat pozbawienia wolności. Z uwagi na stan zdrowia oskarżonego, orzeczono jej odbycie w systemie terapeutycznym.

Tym samym apelację prokuratora uznać należało za niezasadną.

Nietrafnie twierdzi on, że nadmiernego znaczenia przydał Sąd Okręgowy częściowemu przyznaniu się oskarżonego do popełnienia zarzucanego mu czynu. W doktrynie prawa karnego i orzecznictwie Sądu Najwyższego przyznanie się oskarżonego do popełnienia zarzucanego czynu wskazuje się, jako jedną z najistotniejszych okoliczności łagodzących wymiar kary, w określonych warunkach skutkującą nawet nadzwyczajnym jej złagodzeniem. Nie sposób było zatem jej pominąć, mimo zmiany wyjaśnień przez oskarżonego.

Z tych przyczyn, uwzględnienie apelacji prokuratora, i wniosku w zmodyfikowanej na rozprawie apelacyjnej postaci, byłoby niesłuszne i niesprawiedliwe.

Natomiast kary orzeczone za występki z art.178 a § 4 k.k. w najwyższym ustawowym wymiarze uznać należało za rażąco niewspółmiernie surowe. Jakkolwiek zgodzić należy się z Sądem I instancji w zakresie określenia lekceważenia przez oskarżonego norm prawnych i zakazów, to egzemplifikujący go fakt uprzedniego trzykrotnego skazania za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, jako wskazana jedyna okoliczność obciążająca, nie może mieć aż takiej doniosłości, skoro taka karalność stanowi znamię przypisanego czynu. Także poziom nietrzeźwości w przypadku każdego z czynów kształtował się w granicach 1 promila, zaś sposób jazdy w każdym przypadku nie był agresywny, rażąco niebezpieczny. Czyny za które został uprzednio skazany zostały popełnione w 2002 i 2003 r., czyli okresie dość odległym czasowo. Zatem okoliczności sprawy nie uprawniały do wymierzenia za każdy z przypisanych czynów kary w maksymalnym ustawowym wymiarze. Stwierdzając wskazane uchybienie Sąd Apelacyjny obniżył wymiar orzeczonych kar pozbawienia wolności do 2 lat, za każdy z nich. Pozostałe rozstrzygnięcia zarówno dotyczące środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, jak i świadczenia pieniężnego są całkowicie trafne.

Łącząc tak orzeczone wobec oskarżonego R. N. kary pozbawienia wolności Sąd odwoławczy kierował się treścią art. 85 k.k. i 86§1 k.k. i art. 85a k.k. Wskazać należy, że kryteria doboru metody łączenia kar ukształtowane zostały przez doktrynę prawa karnego i wypracowane przez orzecznictwo Sądu Najwyższego. Kryteria decydujące o wyborze metody nakazują badanie związku pomiędzy pozostającymi w zbiegu realnym przestępstwami. Związek ten określają przesłanki: przedmiotowe, podmiotowe i czasowe. Im są one bliższe, tym bardziej przemawiają za zastosowaniem zasady absorpcji, tj. gdy związek czasowo-przestrzenny między nimi jest ścisły.

Odnosząc te rozważania do realiów sprawy niniejszej wskazać należy, że zachodzi w niej sytuacja uzasadniająca orzeczenie kary według systemu zbliżonego do absorpcji - w stosunku do trzech czynów z art. 178 a§ 4 k.k., zaś pomiędzy nimi a czynem z art.148§1 k.k., z uwagi na brak związku podmiotowo przedmiotowego – do kumulacji.

Kierując się tymi przesłankami Sąd orzekł karę łączną w systemie asperacji, zbliżonej do absorpcji, z uwagi na kryterium czasowe, w wymiarze 15 lat pozbawienia wolności.

Na poczet orzeczonej kary łącznej zaliczono R. N. okres tymczasowego aresztowania w sprawie.

Nie znajdując podstaw do wzruszenia zaskarżonego orzeczenia w postulowanym przez skarżących zakresie - Sąd Apelacyjny orzekł w pozostałej części o utrzymaniu go w mocy.

Wynagrodzenie występującemu z urzędu obrońcy oskarżonego R. N. – adw. W. O., zasądzono na podstawie § 17 ust 1 pkt 5 i § 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r., w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu - za postępowanie przed Sądem Apelacyjnym

Orzekając o zwolnieniu od ponoszenia kosztów sądowych w oparciu o treść art. 624§1 k.p.k., Sąd Apelacyjny miał na względzie sytuację oskarżonego, którą określa głównie wymiar orzeczonej wobec niego kary.